

ЗАПОЧАТКУВАННЯ І РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

На початку 60-х років ХХ століття в тодішньому СРСР виникла потреба в підготовці кваліфікованих учителів трудового навчання. На той час в більшості шкіл вчителями трудового навчання працювали пенсіонери виробничих професій – столяри, слюсарі тощо. Відсутність в них педагогічної освіти, незважаючи на високий професіоналізм, здебільшого заважало як освітньому, так і виховному процесу. Тому Міністерством освіти було прийнято рішення в педагогічних інститутах розпочати підготовку вчителів трудового навчання. Відсутність належної матеріальної бази та відповідного профілю викладачів, не давало можливості розпочати підготовку вчителів трудового навчання з створення відповідних факультетів. Тому було прийнято рішення одночасно створювати матеріальну базу, здійснювати підготовку вчителів та викладачів на фізико-математичних факультетах, ввівши спеціальність «Фізика і технічна механіка». Перший набір студентів за цією спеціальністю відбувся в 1964 році.

Викладачів з технічної механіки в Чернігівському педагогічному інституті імені Т.Г. Шевченка було запрошено за сумісництвом з чернігівського філіалу Київського політехнічного інституту.

Зміст програми технічної механіки складався з таких розділів: технічне креслення, опір матеріалів, теорія механізмів і машин, різання металів, металоріжучі верстати та інструменти, елементи стандартизації та ін.

Практичні уміння і навички студенти набували в майстернях, які на той час обслуговували потреби господарчої частини інституту.

Згодом спеціальність «Фізика і технічна механіка» була замінена на спеціальність «Фізика та електротехніка».

В 1972 році було прийнято рішення створити окремий факультет загальнотехнічних дисциплін. З тієї пори назви факультету змінювались, і, нині Навчально-науковий інститут професійної освіти та технологій безперервно веде підготовку вчителів трудового навчання та технологій, згідно до сучасних вимог ринку праці.

Проте на той час виникли дві проблеми – відсутність відповідних лабораторій та викладачів з технічною освітою. Тодішній ректор інституту Віктор Миколайович Костарчук прийняв рішення віддати для лабораторій і аудиторій факультету приміщення їдальні, яка розташовувалась на першому поверсі новозбудованого корпусу. Їдальню ж перенести на другий поверх. Всі роботи по переобладнанню приміщення їдальні на аудиторії, лабораторії та кабінети були покладені на колектив факультету, деканом якого на той час був призначений Коновець Микола Костянтинівич, і господарчу частину. Викладачі факультету та студенти з ентузіазмом приймали участь в освоєнні виділених площ та оснащенні лабораторій і аудиторій. У відносно короткий час були обладнані основна лекційна аудиторія №101, лабораторії деталей машин, опору матеріалів, а згодом і швейної справи та кулінарії. Значний вклад в їх створення вніс завідуючий кафедрою, кандидат технічних наук, доцент Чернишов Анатолій Петрович. В новому ж корпусі

інституту, під керівництвом кандидата технічних наук, доцента Татарчука Василя Омеляновича, була створена лабораторія електротехніки та електричних машин.

З кадровим забезпеченням було дещо складніше, ніж з матеріальним. Колектив факультету довелося комплектувати з викладачів політехнічного інституту, виробничників та випускників інституту, які навчалися за спеціальністю фізика та технічна механіка. Треба зазначити, що відбувався ретельний відбір претендентів на посади викладачів.

Кардинальних змін кадровий склад викладачів зазнав під час керівництва факультетом кандидатом педагогічних наук, доцентом, нині доктором педагогічних наук, професором Торубарою Олексієм Миколайовичем. Завдяки його наполегливості в університеті була відкрита вчена рада із захисту кандидатських дисертацій. Кафедри вели активному підготовку кращих випускників для вступу в аспірантуру та захисту кандидатських дисертацій. В результаті нині кадровий потенціал в інституті є одним з найкращих в університеті.

Весь час велась активна робота з модернізації навчальних майстерень. Значний вклад в оновлення їх обладнання було внесено деканом факультету Акименком Миколою Івановичем. Завдяки йому та викладачам навчальні майстерні стали одними з кращих в Україні.

Кожне з перейменувань факультету (загальнотехнічних дисциплін, індустріально-педагогічний, технологічний, Навчально-науковий інститут професійної освіти та технологій) супроводжувалось покращенням підготовки спеціалістів для сучасної школи.

Серед наших випускників значна кількість талановитих педагогів. Багато з них стали відмінниками освіти, заслуженими вчителями України, кандидатами та докторами педагогічних наук.

Крім вчителів трудового навчання та технологій, викладачів професійного навчання в інституті розпочалась підготовка спеціалістів з важливих для нашої області професій – Професійна освіта (Цифрові технології), Лісове господарство, Агронія, Менеджмент, Підприємництво та торгівля. Це вимагало від колективу інституту нових зусиль для матеріального-методичного та кадрового забезпечення.

Співпраця викладачів інституту з науковими центрами, провідними університетами України та зарубіжжя дає підстави сподіватись на досягнення значних успіхів як у навчальній, так і науковій роботі. Монографії, підручники, навчально-методичні посібники, що підготовлені викладачами інституту, відомі далеко за межами нашого університету, якому виповнилось 325 років.

Богдан Годованюк

ДИТИНОЗНАВСТВО ЯК КОНСТРУКТ ПЕРІОДУ МОДЕРНОЇ ІСТОРІЇ

У сучасній освіті, яка ґрунтується на дитиноцентризмі та загальнолюдських цінностях, важливим є розуміння світу дитини, особливостей її розвитку, запитів і потреб. Дослідження особистості дитини та дитинства є завданням дитинознавства, досвід якого накопичений в історії української та зарубіжної педагогіки. Його вивчення та висвітлення сприятиме розробці нових підходів у навчанні, розвитку та